

ט"ח/חשון/תשפ"ג
03 נובמבר 2022
טלפון : 09-8894132
פקס : 09-8894946

לכבוד
מר אמיר כוכבי
ראש העירייה

אדון נכבד,

הנדון : דוח ביקורת לשנת 2021

הריני מתכבד להגיש את דוח הביקורת הפנימית לשנת 2021 בהתאם לסעיף 170 ג' לפקודת העיריות. אני מקווה כי תמצא בדוח כלי עזר מועיל לשיפור ניהול ותפקוד העירייה.

דוח הביקורת נערך ע"י מר מוטי פרוינד המבקר היוצא.

במהלך שנת 2021 התחלתי לכהן במשרת מבקר העירייה. אני רואה בתפקיד זה אתגר מקצועי והזדמנות לתרום לקידום המנהל התקין בעירייה. הביקורת ברשויות המקומיות פועלת מכוח הדין והיא מהווה נדבך חשוב במערכת שלטון דמוקרטי תקין. תפקידו של מבקר העירייה הוגדרו בפקודת העיריות. בפקודה נקבע כי המבקר יבדוק את פעולותיה של העירייה אם נעשו כדין ע"י מי שמוסמך לעשותם תוך שמירה על מנהל תקין, יעילות וחסכון.

ברצוני לציין לטובה את שיתוף הפעולה המלא, לו אני זוכה מהנהלת העיריה ומעובדיה וכן מהגופים המבוקרים איתם נפגשתי במהלך כניסתי לתפקיד.

תודה מיוחדת לעובדות לשכת המבקר הממלאות את תפקידן בצורה מקצועית, במסירות ותורמות לעבודת הביקורת.

דוח הביקורת לשנת 2021 כולל ממצאים, מסקנות והמלצות ב 8 נושאים שנבדקו כדלקמן :

1. שילוט

בהתאם לפקודת העיריות וחוק העזר בנושא, גובה העיריה מבעלי שלטים בעיר אגרות בגין מתן היתר להצבת שלטים ברחבי העירייה. מתן הרישיונות והפיקוח אחר הצבת השלטים מטופל ע"י מחלקת שילוט באגף שפ"ע. בנוסף, קיימים מתקני פרסום חוצות הנמצאים בבעלות העירייה ומנוהלים על ידי זכיינים בתמורה לתשלום דמי שימוש תקופתיים.

מטרת הביקורת לבחון את פעילות מחלקת השילוט, ובכלל זה נאותות תהליכי הרישוי והפיקוח וחיוב בעלי השלטים וחברות המדיה באגרת שילוט ו/או בדמי שימוש.

נתונים לשנת 2020

מספר שלטים בעיר	תקציב הוצאות מחלקת שילוט	שומות אגרת שילוט	% גבייה	הכנסה משילוט חוצות
6,640	1,184,000	2,965,265	79.6%	כ 1.5 מילון ₪ ב 2019 ¹ .

¹ תשלום בגין 2020 נעשה לאחר תקופת הביקורת ע"פ הסכם פשרה שנחתם ב 5/2021.

עיקרי הממצאים

1. חוק העזר בנושא ישן, לא רלוונטי ונמצאו בו סעיפים סותרים.
 2. אין מדיניות שילוט בעיר.
 3. אופי תפקודה של הועדה לרישוי לא תואם את הגדרות החוק. נמצאו ליקויים בניהול הועדה.
 4. נהלי העבודה חסרים, ולא מספקים.
 5. אין תוכניות עבודה, אין בקרת תכנון מול ביצוע ולא הוגדרו מדדי ניהול כבסיס לתכנון ולקבלת החלטות.
 6. לא נעשה שימוש מספק בכלים ממוחשבים. חלק ניכר מעבודת המחלקה נעשה ללא תמיכת מערכת ממוחשבת.
 7. נמצאו ליקויים בבחינת עמידת השלטים בתנאי הרישוי.
 8. נמצאו פערים של כ- 4% בין החיוב בפועל לבין החיובים שהיה צריך לחייב בהתאם לסקר השילוט – המשמעות הפסד כספי של כ 120,000 ₪.
 9. שיעור גבייה נמוכים ואינם מספקים כ- 84 אחוזי גביה בשנים 2018 עד 2020. המשמעות הפסד כספי של מאות אלפי ₪ בשנה.
- יתרת החובות בנושא לשנים 2016 – 2021 עומד על – 1.4 מיליון ₪ בהתפלגות הבאה:

טווח חוב ₪	כמות חייבים	סכום ₪	%
0 – 2,000	747	236,384	17%
2,000 - 50,000	101	300,827	21%
50,000 – 25,000	71	665,141	48%
מעל 50,000	2	194,106	14%
סה"כ	921	1,396,458	100%

10. נמצאו ליקויים בחיובים לספקי שלטי החוצות. הביקורת העלתה כי המחלקה חייבה בחוסר – משמעות הפסד כספי לעירייה של כ 900,000 ₪ בשנים 2018 – 2019.

2. ספרייה עירונית

הספרייה העירונית הוקמה במטרה לשרת את הציבור בתחומי החינוך והתרבות. הספרייה מציעה מגוון שירותים, ביניהם, השאלת ספרים, האזנה וצפייה בקבצי מולטי מדיה ואיתור מידע. נתוני הספרייה לשנת 2020:

עובדים	תקציב	מנויים	מספר השאלות ספרים	מספר ספרים
16 עובדים 10 משרות	2,749,316 ₪	11,516	109,067	85,925

מטרות הביקורת: בדיקת התנהלות הספרייה לרבות הציות למסגרת הרגולטורית ולנהלים, בדיקה וניתוח של התקציב, בחינת השירותים המוצעים בספרייה, בחינת ניהול הפעילות, סקירת מדדים תפעוליים, ניהול המצאי בספרייה והליכי גבייה ותשלומים.

עיקרי הממצאים

1. הספריות פועלות בתקן חסר - קיים מחסור המהותי בכוח האדם.
2. בשנים 2019 ו 2020 לא נוצל התקציב בסכום הקרוב למיליון ₪.
3. נתוני תוכנת ניהול הספרייה אינם מהימנים ולא מייצגים את הנתונים בפועל.
4. לא ניתן להפיק במערכת דוחות ניהוליים בסיסיים.
5. מניתוח השאלות והחזרות ספרים עולים ליקויים במעקב אחרי ספרים שאינם חוזרים לאורך תקופה ממושכת.
6. ליקויים ברישום וגריעת ספרים הגורמים לאי סדר וחוסר יכולת לניהול ובקרה איכותיים על מצאי הספרייה.
7. ליקויים בגביית דמי מנוי ממנויים שאינם תושבי העיר.
8. מפאת חוסר מקום בספרייה אוסף פריטי הספרייה מצוי בחסר ומספר המחשבים בספרייה הינו חצי מכמות המחשבים התקנית.
9. קיימת מצוקת חניה באזור הספרייה בייחוד בעת קיום אירועים.

3. תמיכות

העירייה מעניקה תמיכות במישרין ובעקיפין למוסדות ציבור הפועלים בתחום הרשות בתחומי ספורט, חינוך, רווחה, נוער, תרבות ודת. בשנת 2020 נתנו תמיכות ל34 עמותות בהיקף של 10,114,457 ₪. להלן טבלה המפרטת את אופן מתן התמיכות לפי תחומים:

תחום	כמות מוסדות	תמיכה עקיפה	תמיכה ישירה ₪	סה"כ תמיכה
ארגוני ספורט	10	2,158,640	2,430,000	4,588,650
ביטחון	1	-	10,000	10,000
דת	6	239,760	121,472	361,238
חינוך	2	-	2,677,000	2,677,000
נוער	8	186,348	620,479	806,835
רווחה	13	304,118	1,233,000	1,537,131
תרבות	3	60,000	73,600	133,603
סכום כולל	43	2,948,866	7,165,551	10,114,457

מטרת הביקורת הייתה לבחון את תהליך מתן התמיכות על פי שלביו, לרבות תבחיני התמיכה, חלוקת כספי התמיכות, הבקורות הקיימות על המוסדות הנתמכים ועמידת העירייה בהנחיות חוזר מנכ"ל משרד הפנים 4.2006 המסדיר את מתן התמיכות.

עיקרי הממצאים

1. חלוקת התמיכות נעשית בהתאמה לחלוקת התמיכות בשנים קודמות ללא התייחסות למדיניות העירייה ולתבחינים. כך למשל למרות שבתבחינים נכתב, כי "בראש סדר העדיפויות יעמדו קידום ועידוד פעולות ההתנדבות לאוכלוסיות חלשות בנושאי בריאות, קהילה ורווחה", תקציב תחום זה הינו שלישי בהיקפו.
2. קיימים תבחינים לחלוקת תמיכות שאינם נהירים ונתונים לפרשנות.

לשכת מבקר העירייה
והממונה על תלונות הציבור

3. נמצאו תחשיבים למתן תמיכה אשר מסתמכים על שיקול דעת בלבד ללא קריטריונים ברורים. כך למשל בתחום הרווחה חולקה תמיכה בסך 181,550 ₪ לפי שיקול דעת ושלא עפ"י תבחינים ברורים וכן תמיכה בסך 146,150 ₪ שחולקה ל-3 עמותות בתחומים שכלל לא מופיעים בתבחינים.
4. סעיף 15 לתבחינים המתווה תוספת של 20% לפעילות נשים אינו מיושם.
5. לא קיימת התייחסות בתבחינים לחלוקת תמיכות עקיפות של כלל התחומים הרלבנטיים.
6. הסימוכין לאומדן הכספי של התמיכות העקיפות לא מספק. הסכומים המוצגים מועברים משנה לשנה, ללא תחשיב נאות.
7. לאורך השנים היקף התמיכות גדל באופן משמעותי ללא שינוי מהותי בכוח האדם המטפל בנושא.
8. הבקרה על פעילות העמותות ועמידה בתבחינים לא מספקת.
9. חלק ארי מהתמיכות בנושא חינוך מועבר לעמותה שלא עומדת בתבחינים.
10. התבחינים בנושא חינוך מפרטים תנאים למתן התמיכה ללא קריטריונים לדרך חלוקתה.
11. תחום הביטחון אינו מופיע בתבחינים כאחד מהתחומים לתמיכה אולם התחום נהנה מתמיכה בפועל.
12. כתנאי למתן תמיכה, העירייה מחייבת את עמותת א להעביר את תקציב הטוטו שהיא מקבלת, בגובה 100,000 ₪, לחברה לקידום החינוך ללא ידיעה והסכמה של הטוטו.
13. במדגם שנערך בקרב 9 עמותות שקיבלו תמיכות בשנים 2019-2020 נמצאו הליקויים הבאים:

- אותרו ליקויים שונים הקשורים בנאותות טופסי הבקשה לתמיכה והמסמכים הנלווים.
- נמצא מקרה בו ניתנה תמיכה בסכום העולה על הסכום המבוקש.
- נמצא מקרה שהתחשיב בוצע שלא בהתאם לחוזר ולתבחינים.
- בניגוד לחוזר הקובע שעמותות שסיימו שנה עם עודפים יש לקזז את התמיכה לשנה הבאה בסכום העודפים, בפועל הנושא לא נבדק והעירייה לא מקזזת.

4. אבטחת מידע

האגף למערכות מידע בעירייה אחראי לניהול אבטחת המידע בעירייה. נכלל בכך ניהול מאגרי המידע בהם מצויים נתונים רבים ומגוונים, כולל פרטים אישיים, על תושבים, עובדי עירייה וגורמים נוספים (כמו יזמים לסוגיהם).

ב-3 השנים האחרונות היו לפחות 2 אירועי אבטחת מידע מדווחים שאחד מהם כלל פגיעה משמעותית בתפקוד העירייה.

מטרת הביקורת מטרת הביקורת הינה לבדוק את אופן הפעילות והתפקוד של האגף בנושא אבטחת המידע, על מיגוון הפעילויות הכלולות בכך, להצביע על ליקויים, אם יימצאו ולהמליץ על דרכים לתיקונם.

אציין לטובה כי ליקויים רבים מאלו המפורטים בדוח תוקנו במהלך התקופה שבין ביצוע הביקורת ועד לפרסומו של הדוח. הביקורת מברכת על תיקון הליקויים בנושא.

עיקרי הממצאים

1. נמצאו פערים, חריגים וליקויים בנהלים הקשורים לאבטחת מידע.
2. מסמך מדיניות אבטחת המידע אינו מעודכן ולא מנוהל.
3. קיימים פגמים במבנה הארגוני של האגף בכל הקשור לאבטחת המידע.
4. פגמים במינוי ממונה אבטחת מידע ומנהל אבטחת מידע.
5. נמצאו ליקויים מהותיים בניהול מאגרי המידע בעירייה.
6. ב-3 השנים האחרונות היו לפחות 2 אירועי חדירה מדווחים שאחד מהם כלל פגיעה משמעותית בתפקוד העירייה. נכון למועד הביקורת, לא נעשו כל הפעולות המונעת והמתקנות הנדרשות.
7. חלק ניכר מהמלצות סקר הסיכונים בנושא אבטחת מידע לא יושם.
8. לא מבצעים סקרי סיכונים בתדירות הנדרשת.
9. נמצאו ליקויים ופערים בכל הקשור לאבטחה פיזית וסביבתית של מאגרי המידע.
10. נמצאו ליקויים באבטחת מידע לניהול כ"א, הרשאות והדרכות.
11. אבטחת מידע בהתקשרות עם ספקי שירותי מערכות מידע - נמצאו ליקויים ופגמים רבים ומהותיים.
12. נמצאו ליקויים מהותיים ופערים בניהול נושא תוכניות ותרגול להתאוששות מאסון.

5. אגף לשירותים חברתיים

אגף הרווחה והשירותים החברתיים הינו האחראי בעירייה להענקת שירותי רווחה וחברה לתושבי הוד השרון.

נתונים לשנת 2020

מספר תיקים פעילים באגף	תקציב הוצאות	תקציב הכנסות	מס תקנים
1,487	₪ 51,848,000	₪ 33,499,000	72.9

מטרת הביקורת מטרת הביקורת הינה לבדוק את אופן הפעילות והתפקוד של האגף, על מגוון פעילותיו, להצביע על ליקויים, אם יימצאו ולהמליץ על דרכים לתיקונם.

עיקרי הממצאים

1. הדוח מצביע על פגמים וליקויים בתוכניות העבודה השנתיות והיעדר בקורות מתועדות לעמידה בתוכניות העבודה.
2. נמצאו פערים בנושא המחשוב, כך לדוגמה: הניהול מבוצע שלא במערכות ייעודיות. בנוסף ניהול התיקים נסמך כולו על ארכיב מסורתי (תיקי קרטון ונייר) ואין שימוש בארכיב ממוחשב.
3. מדדי ניהול – לא נקבעו מדדי ניהול לפעילות האגף. לדוג': סקר שביעות רצון, מדדי איכות השירות, מדדי יעילות וכו'.
4. תקציבי הוצאות והכנסות: קיימים פערים חריגים וליקויים בתכנון התקציבים ובניהולם.

**לשכת מבקר העירייה
והממונה על תלונות הציבור**

5. נמצאו פערים מהותיים וקיצוניים ביותר בין הכנסות ממשרד הרווחה עפ"י כרטסת הנה"ח לבין הנתונים התקציביים על פיהם מנהלים את הניהול התקציבי של האגף – מדובר על 20 מיליון פער.
6. משרד הרווחה מממן רק כ-30% מהוצאות השכר ולא 75% מההוצאות. המשמעות פער תקציבי של 7 מיליון ₪ במימון העירייה.
7. נמצאו פגמים וליקויים בניהול ההזמנות ורכישות באגף.
8. סביבת עבודה – נדרש לבצע בחינה מקצועית של מצב קיים מול צורך להבטחת רמת שירות גבוהה וסביבת עבודה נאותה.
9. לא קיימת מדיניות רווחה עירונית מתועדת ומאושרת.
10. נמצאו פגמים ופערים בהליך הטיפול של האגף – כך למשל לא מבוצעים תחקירים במקרים בהם המטופל התאבד. כמו כן תיקי הטיפול היו חסרים פרטים מהותיים על מהות הטיפול.

6. העסקת קרובי משפחה במועדון הכדורגל

מסקנת הביקורת היא שההעסקה בוצעה בשקיפות ובהתאם לנוהל גיוס של החברה ומדובר בהתנהלות תקינה וסבירה.

7. בדיקת תיקון ליקויים לדוח רכש

מעקב הביקורת בוצע בסוף שנת 2020 ומתבסס על נתונים מתקופה זו. מהבדיקה עלה שמרבית הליקויים לא תוקנו על אף שדווח אחרת. היות שלא חל שינוי מהותי למרות פרק הזמן שעבר, סבורה הביקורת שיש מקום לבחון בצורה יסודית התמודדות עם הכשלים של המחלקה.

8. תיקון ליקויים לדוח קונסבטריון

מדובר בדוח מעקב תיקון ליקויים, לדוח מבקר העירייה לשנת 2020. נמצא כי מרבית הליקויים תוקנו.

בפקודה נקבע כי בתוך שלושה חודשים ממועד קבלת הדוח, עליך להגיש לועדת הביקורת את הערותיך על הדוח ולהעביר העתק ממנו בצרף הערותיך למועצת העיר.

יש להקפיד על סודיות הדוח וחשיפתו אך ורק בפני הנוגעים בדבר, בהתאם להוראות החוק.

מועבר בזה עותק מהדוח לחברי ועדת הביקורת של העירייה.

בכבוד רב,

משה שטיגליץ רו"ח

מבקר העירייה

והממונה על תלונות הציבור

העתקים :

חברי ועדת ביקורת

מנכ"ל העירייה